

Abril.

SETMANARI NACIONALISTA D'ESQUERRA

ANY I - NÚM. 5

SURT ELS DISSABTES

BARCELONA, 24 SETEMBRE 1938

Redacció i Administració:

R. Catalunya, 38, 1.^a

— Telèfon 17135 —

Preu: 50 cèntims

SUBSCRIPCIÓ:

6 pessetes trimestre

EDITORIAL

Una etapa decisiva, de la política nacional catalana, va a obrir-se la setmana vinent. Es tracta de la propera reunió del Parlament català, l'institució cabdal de la vida d'una nació. Catalunya en els dos anys i escreix de guerra ha passat per diverses visciscituts polítiques que han deixat un feix de legislació, en tots els rams, que es fa imprescindible la seva revisió. Una part de la mateixa la pràctica l'ha posada de banda, altra està fracassant sorollosament, i bona part de la mateixa es fa necessària la seva promulgació definitiva. De l'encert a fer aquesta tria en depèn la sort i l'esdevenidor del nostre país. Es per això, que volem destacar la importància de la propera represa de tasques del nostre Parlament, com, la responsabilitat dels components del mateix en aquestes hores transcendents.

Un partit polític, però, havem d'esmentar. L'Esquerra Republicana de Catalunya. Compta aquesta organització política amb la majoria parlamentària i, com entenem nosaltres, amb l'opinió majoritària del nostre poble. Essent aquestes afirmacions fruit de la realitat dels moments actuals, fan créixer, encara més, la responsabilitat d'aquest partit, així com la dels Diputats afectes a la seva disciplina. Es l'Esquerra Republicana de Catalunya, doncs, la cridada en aquests moments a iniciar una nova etapa política que creiem nosaltres ha d'ésser la darrera, la de la victòria definitiva. Els seus dirigents, els seus Diputats, han de mostrar a Catalunya la falsedat de la imputació que se li fa de portar al damunt paràsits inseparables. Com també, la virilitat del partit, en aquests moments de transcendència històrica innegable. Nombrosos casos s'han donat en els darrers anys transcorreguts que han provat a bastament tal virilitat avui necessària. Sempre ha estat el Partit « Esquerra Republicana de Catalunya » qui ha respost favorablement a les demandes justicières del poble català. La seva catalanitat insubornable així com el seu obrerisme, ningú podrà posar-lo mai en dubte. Catalunya, també espera avui, que el seu partit no més representatiu respongui al seu clam màxim. Que vetlli per aquest poble, que mantingui en tots moments el seu prestigi com a poble liberal i democràtic i que posi fi a tots els signes de descomposició econòmica que puguin existir en l'actualitat. El poble català, en definitiva, espera que el Parlament sobirà vetllarà igualment pel prestigi exterior dels seus Governos i de l'obra legislativa dels mateixos.

I això, cal que ho realitzi l'Esquerra, és necessari que ho recolzi el partit que fundà Macià, que mostri una altra vegada més, que és el partit sortit del poble, i que aquest poble, està compost de ciutadans honrats, que constantment vetllen pel major esplendor i prosperitat de la seva pàtria.

Femina

MAR, TERRA I CEL

Anclat al Port, el gran destructor es balanceja neguitós diríeu, com volent trencar les amarres que el subjecten i fer-se endins de la mar, pels camins invisibles del terreny onejant.

Dins el seu casc enorme, a coberta, uns homes no estan pas menys tranquils que ell. Tot és neguit, formigueig humà. Tot fa preveure els moments precedents a la partença. Anades i vingudes, ordres, moviment. En aquestes, un toc d'atenció: tots els homes es posen als seus llocs respectius; un trepidar misteriós fa remoure el vaixell, del fons de les entranyes del mateix surt un ronc, un crit, un bramul; les ancles deixen el sol de sorra, l'aigua és remoguda fortament; un suau balanceig, un moviment

llisquent, i amb un altre crit — aquesta vegada diríeu de joia en veure's lliure — sorgit del seu fons de foc i de vapor, el gran destructor es fa a la mar. Al pal major, onejant al vent de salobre, l'ensenyà de la Pàtria.

Es un dels nostres vaixells de guerra no interessa quin; un: això és suficient.

Es un dels vaixells de la República que en un lloc tan honorós han posat i posen el pabelló que els guia. Es un dels vaixells que surten a la mar a trobar a l'enemic i a vèncer-lo. Es un d'aquest vaixells que fa dir dels seus marins: Són uns braus!

Els nostres marins! Al començ de la guerra, els pusil·lanimes, els derrotistes, feien mofa. ostensiblement, de la nostra

marina, i deien — malauradament amb raó — que la República no tenia marina, ja que quan esclatà la sublevació, els seus caps, feixistes, es passaren a les ordres estrangeres.

Cert, malauradament, repetim. Però no tots els caps es passaren, ni tots els soldats ens deixaren. I el Govern començà la tasca gegantina i costosa, de reconstruir la nostra marina. I silenciament, quietament, modestament, dels vaixells mercants en començaren a sorgir figures, homes, que amb voluntat de ferro i fe republicana, es feren Caps de la marina de guerra. I llavors començà, també silenciament, la tasca gran, immensa, dels nostres marins, d'anar a cercar a altres horitzons, amb els modestos vaixells de què disposava el nostre Govern, el necessari per a la gran lluita que vivim. I un bon dia la premsa ens informava del combat naval sostingut entre la flota enemiga i un dels nostres vaixells; i un altre dia de l'atracament inqualificable dels vaixells feixistes a un de nostre, i un altre dia una altra gesta igualment heroica; i la nostra marina, amb un pas de gegant, com escanà a la marina — ja que no té limitacions ni horitzons —, es situa en primer pla de la nostra guerra. I estem contents i més tranquils, ja que sabem que la nostra costa està vigilada i defensada pels nostres braus marins, de les escòsses dels moderns pirates.

Els nostres marins! Com no han de lluitar i posar el seu cor i la seva vida tota al servei de la nostra causa, si són fills del mateix poble que defensen?

Quantes vegades, en la tranquil·litat aparent dels seus viatges per alta mar, l'ull alerta, potser acariciant el canó que castigarà al traïdor, el nostre marí deu recordar els seus! El nostre marí, de rostre dur, fort, colrat pel sol, però de cor dolç, com un infant, deu recordar els éssers estimats que allà, a la rera-guarda, dormen tranquils perquè saben que ell ajudarà amb el seu esforç al gran triomf definitiu! Quantes vegades aquella escuma blanca que xoca als flancs del vaixell li haurà semblat la testa nevada de la mare velleta! Quantes vegades l'alateig harmoniós de la blanca gaviota li haurà semblat la quimera feta realitat dels seus somnis per: « quan s'acabi la guerra...! » Quantes vegades aquella mar blava i clara, transparent, li haurà recordat el fons tot misteri dels ulls bells de l'aimada!

I gira l'esguard enllà d'enllà, vers on hi ha la terra, la terra que l'invasor profana amb la seva bota oprobiosa. Però la terra, aquesta terra única, també té defensors com la mar. També té els seus homes: té els nostres soldats!

L'altre dia en vegérem un de soldat. Això, dit així, no és pas res d'estrany. Se'n veuen tants, ara, de soldats! Bé, sí, però — serà perquè no ens sabem explicar prou bé — aquesta vegada ens el miràrem diferentment de les altres.

El nostre soldat — no l'havíem vist mai, possiblement no el tornarem a veure mai — portava tot l'equip necessari a un combatent de la República.

La manta passada per l'esquena i el pit; la cantimplora penjada al costat dret, el « macuto » a l'esquerra; la testa coberta pel clàssic — i tant simpàtic! — casquet popular; les sabates trepitjaven fort. Tothom el mirava — no sabem què tenia ni per què, però era així —, i ell, inconscient a l'admiració que despertava, seguia avant, endavant.

Segueix, segueix endavant, brau combatent del nostre gloriós Exèrcit, segueix endavant vers on et porta l'ordre

FINESTRELLA

FLORS

Tots els anys, sota aquesta mel de la llum del setembre barceloní, feia bo de veure pels terrats i pels balcons, l'esbataament de les flors tardorals que creixen en els testos. Any darrera any, en arribar la Tardor, aquestes flors es lliuraven a la curiositat del vianant, orgulloses encara de florir, com un acolorit testimoniatge de la mestressa de la casa.

Aquesta Tardor, però, aquella gràcia acolorida i perfumada ha fet gairebé fallida. La guerra, amb les seves privacions, desvetlla l'enginy més condormit, i les nostres mestresses han arrencat dels testos els geranis i els clavells, les hortènsies i les fúcsies. La llum d'aquest setembre és tant de mel com cada any; però el vianant, si encalça els balcons i les eixides, podrà contemplar la palpitació d'una altra mena de flora, nascuda, igualment, en els mateixos testos.

Absència perfumada de la pau i presència dolorosa de la guerra! Tot, dintre el món diminut d'un test en un terrat qualsevol de Barcelona.

J. GIMENO-NAVARRO

rebuda: si és al front, portarà dintre teu la visió clara i de benestar de la rera-guarda — les rera-guardes, en temps de guerra, per malament que estiguin, sempre són de benestar comparades amb els fronts —: la tranquil·litat de la llar, el llit tou, la dutxa en llevar-te, la taula parada, el teatre a la tarda, la tertúlia amb els amics, el passeig amb l'estimada — aquell perfum tan seu, tan embriagador! —; el poder llegir la premsa tranquil·lament assegut a la terrassa d'un cafè; el brogit i el ritme de la ciutat; la novetat del bombardeig de la rera-guarda, la reacció dels ciutadans...

Recorda tot això, soldat que estàs al parapet, recorda tot això, i en recorda-ho sents dintre teu més ànim — si cap — per a seguir lluitant com un brau, com un heroi! Segueix lluitant, perquè de tu depèn — en part — que un altre dia — no molt llunyà — el que ara t'ha semblat un somni — tan ràpid ha estat! — del viure uns dies a la rera-guarda, sigui fet realitat. I puguis tornar a tenir el llit tou, la taula blanca, l'estimada amb tu, sempre amb tu; fer el fillet gran, endolcir els últims temps dels pares vellets. I haver contribuït, amb el teu esforç tan personal, a fer la nostra Pàtria lliure i pròspera.

Recorda tot això, soldat de la República, mentre en la quietud del teu lloc de vigia, contemples la plana, les muntanyes, el cel...

El cel, ara tan blau i tan bonic, i tal vegada dintre de poc estarà poblat de diminutes taquetes que agrandint-se cada vegada més, faran que tu i els teus companys us apresteueu ràpids a la defensa. Però no cal que temeu tampoc molt, soldats, que també ràpidament, com per obra de la vareta misteriosa d'una fada invisible, en sorgiran també d'altres